

Дубівський ЗЗСО I-II ступенів №1
Дубівської селищної ради Тячівського району Закарпатської області

Директор

ПРОГРАМА РОЗВИТКУ ЗДІБНОСТЕЙ
ТА ПІДТРИМКИ ОБДАРУВАНЬ УЧНІВ
ДУБІВСЬКОГО ЗЗСО I-II СТУПЕНІВ № 1
«ОБДАРОВАНА ДИТИНА» НА 2022-2026 РОКИ

Обдарована дитина – це дитина, що виділяється яскравими, очевидними, іноді видатними досягненнями у тому чи іншому виді діяльності.

Становлення української державності, інтеграція в Європейське і світове товариство, побудова громадянського суспільства, перехід до ринкової економіки, зростання міграції населення, у тому числі молоді, передбачають орієнтацію на особистість, яка здатна до самоосвіти і саморозвитку, вміє застосовувати здобуті знання, критично мислити, опрацьовувати різноманітну інформацію, прагне удосконалити власне життя і життя своєї держави.

Високий рівень інтелектуального, творчого потенціалу кожної країни є тим основним фактором, який суттєво впливає на її загальний і економічний розвиток. Це в значній мірі стимулює зацікавленість проблемами обдарованості, творчості, інтелекту, які поступово переростають у послідовну державну політику, спрямовану на пошук, навчання, виховання і розвиток обдарованих дітей та молоді, на адекватне стимулювання творчої праці серед фахівців, на захист таланту.

Актуальним завданням модернізації сучасної системи освіти України є підвищення рівня якості знань учнів. У сучасному світі важливо, щоб освіта давала дітям нові життєві стратегії та компетентність, сприяла мобільності їх соціальної поведінки, тому що саме це дозволяє особистостям долати кризові ситуації, обирати свій шлях у майбутньому. На сучасному етапі розвитку освіти пріоритетним визнається особистісно

орієнтоване навчання, оскільки його метою є формування цілісної особистості в єдності когнітивних та креативних якостей, розвиток інтелектуальних і творчих здібностей учнів. Особливо важливим завданням є виявлення, навчання та виховання обдарованих, талановитих дітей.

Програма «Обдарована дитина» спрямована на забезпечення формування інтелектуального потенціалу дітей шляхом створення оптимальних умов для виявлення, підтримки та розвитку їх творчого потенціалу, самореалізації та постійного духовного самовдосконалення.

З метою створення системи роботи з обдарованими дітьми та її функціонування необхідно вважати талановитими і обдарованими тих дітей, школярів та учнівську молодь, хто в силу видатних здібностей демонструє високі показники та унікальність у вивченні основ наук, у поезії, літературі, музиці, хореографії, живописі, народно-прикладному мистецтві, вокалі, спорті; хто має загальну багатопланову обдарованість та талановитість.

Програма «Обдарована дитина» на 2022-2026 роки розроблена з метою створення у школі пошуку, розвитку й педагогічної підтримки талановитих дітей та підлітків, стимулювання творчого самовдосконалення школярів, самореалізації у сучасному суспільстві.

I. Нормативно-правова база створення Програми:

- Закон України «Про освіту»;
- Закон України «Про загальну середню освіту»;
- Закон України «Про дошкільну освіту»;
- Закон України «Про позашкільну освіту»;
- Концепція державної Програми роботи з обдарованою молоддю на 2011-2015 рр.;
- Державна програма роботи з обдарованими молоддю на 2007-2010 роки (Постанова Кабінету Міністрів України від 8 серпня 2007 р. №1016);
- Національна доктрина розвитку освіти (Затверджено Указом Президента України від 17.04.2002 р. №347/2002);
- Указ Президента України № 1013 від 4 липня 2005 року «Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти в Україні».

II. Мета програми:

Забезпечення підтримки обдарованих дітей, шляхом створення умов для їх творчого, інтелектуального, духовного і фізичного розвитку; задоволення освітніх та національно-культурних запитів обдарованих учнів, їх підготовка до:

- всебічного сприяння розвитку здібних і обдарованих дітей та учнівської молоді, формування творчої особистості;

- створення інформаційно-навчального простору для розвитку і підтримки обдарованих дітей;
- створення системи роботи із здібними та обдарованими дітьми;
- визначення комплексу психолого-педагогічних, організаційних, науково-практичних заходів щодо розроблення і впровадження ефективних засобів та технологій пошуку, навчання, виховання й самовдосконалення обдарованих дітей;
- створення умов для творчого розвитку особистості, системи профільного навчання у школі.

Основні завдання програми:

Основними завданнями програми є:

- підвищення рівня науково-методичного забезпечення роботи з обдарованими дітьми;
- удосконалення основних напрямів роботи з обдарованими дітьми, впровадження інноваційних методів роботи;
- підвищення статусу обдарованих дітей та її наставників;
- забезпечення підтримки обдарованих дітей шляхом створення умов для їх творчого, інтелектуального, духовного і фізичного розвитку;
- об'єднання зусиль закладу освіти, позашкільних установ, різних соціальних і громадських організацій у створенні оптимальних умов для розвитку та творчої реалізації обдарованих дітей;
- створення системи цілеспрямованого виявлення інтелектуально й творчо обдарованих дітей на основі комплексної діагностики;
- підбір і підготовка через курсову перепідготовку педагогічних працівників закладу освіти для роботи з обдарованими дітьми;
- створення умов у закладі освіти для роботи з обдарованими дітьми;
- розробка нових форм і методів роботи з обдарованими дітьми, складання програм навчання та розвитку обдарованих дітей;
- організація позакласної та позашкільної роботи з обдарованими дітьми;
- створення системи стимулювання інтелектуально й творчо обдарованих учнів та педагогічних працівників, які з ними працюють.

Шляхи реалізації програми

- пошук та вибір обдарованих дітей;
- створення умов для їх розвитку

Принципи організаційної роботи з обдарованими дітьми

- Створення середовища, в якому б дитина змогла максимально розкрити таланти та здібності.
- Створення умов для реалізації особистісних нахилів, повнішого вияву таланту.
- Оптимістичний прогноз розвитку особистості.

- Формування продукту творчої діяльності.

Очікувані результати

- удосконалення системи пошуку, відбору та підтримки обдарованих дітей;
- підвищення рівня науково-методичного, інформаційного та матеріального забезпечення педагогічних працівників, які проводять роботу з обдарованими дітьми;
- підвищення рівня професійно компетентності педагогів у визначенні технологій навчання і виховання;
- розроблення дієвого механізму стимулювання обдарованих дітей, педагогічних працівників, які проводять роботу з даною категорією дітей та учнів.

Виконавці та учасники програми – голови ШМО, практичний психолог, соціальний педагог, педагогічний колектив.

Термін реалізації програми– 2022–2026 роки.

III. Основні заходи програми

Реалізація Програми передбачає здійснення наступних заходів:

3.1. Організація науково-методичного та кадрового забезпечення

3.1.1. Ознайомити педагогічний колектив з науково-теоретичними засадами та методичними рекомендаціями, існуючими програмами виявлення розвитку і підтримки обдарованих дітей.

3.1.2. Залучити творчих вчителів, психолога, соціального педагога закладу освіти до складання авторських програм, спрямованих на виявлення та розвиток обдарованих дітей.

3.1.3. Поетапно провести підвищення кваліфікації усіх категорій педагогічних працівників за допомогою проведення системи методичної роботи, орієнтованої на роботу з обдарованими дітьми.

3.1.4. Проводити науково – практичні конференції, семінари, присвячені проблемам розвитку творчого потенціалу педагогів та здобувачів освіти.

3.1.5. Впроваджувати у практику нові освітні технології.

3.1.6 Організовувати у закладі освіти виставки-ярмарки нових технологічних і методичних засобів, презентації авторських програм творчих вчителів, психолога, спрямованих на виявлення і розвиток обдарованих дітей.

3.2 Система пошуку обдарованих дітей

3.2.1. Використовувати методики, робота яких спрямована на дослідження проблеми щодо роботи з обдарованими дітьми.

3.2.4. Забезпечити проведення у закладі освіти олімпіад, конкурсів, турнірів, фестивалів, конкурсів-оглядів творчих і наукових учнівських робіт, проєктів, виставок, спрямованих на виявлення і самореалізацію обдарованих дітей

3.3. Навчання, виховання та розвиток обдарованих дітей

3.3.1. Розширити варіативну складову навчального плану для поглибленого та профільного навчання з метою організації та проведення роботи з обдарованими дітьми.

3.3.2. Організувати індивідуальну роботу з обдарованими дітьми. Розширити мережу гуртків, секцій та факультативів для роботи з обдарованими дітьми у позаурочний час.

3.3.4. Залучити школярів до роботи в МАН.

3.3.5. Організовувати проведення Інтернет-олімпіад з основ наук та створювати належні умови для участі в них обдарованих дітей.

3.3.6. Висвітлювати та популяризувати в засобах інформації (шкільних, позашкільних сайтах, соціальних мережах) інформацію про участь учнів Всеукраїнських учнівських олімпіадах з базових дисциплін різних рівнів, конкурсах-захистах науково-дослідницьких робіт, турнірах, спортивних змаганнях та інших творчих конкурсах; пропагувати педагогічний досвід їх наставників.

ПОЕТАПНЕ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМИ

«ОБДАРОВАНА ДИТИНА» 2022-2026

I етап – підготовчий

- розроблення основних напрямків підтримки і роботи з обдарованою молоддю;
- участь у конкурсі авторських програм педагогічних працівників по роботі з обдарованими дітьми;
- створення творчої групи вчителів по роботі з обдарованими дітьми та вироблення ними нових форм і методів роботи в цій галузі;
- налагодження зв'язків з міжнародними організаціями та установами, робота яких спрямована на виявлення, навчання, розвиток і підтримку обдарованої молоді;
- організувати семінари, семінари-практикуми, круглі столи, майстер-класи для вчителів школи з питань інноваційних методів роботи з обдарованими дітьми та учнями;
- систематизувати матеріали періодичних видань з проблеми дитячої обдарованості;
- формування науково-методичної бази для роботи з обдарованими дітьми;
- ознайомлення педагогічний колектив з шкільною програмою “Обдаровані діти”;
- організувати систематичну роботу з батьками та вчителями по роботі з обдарованими дітьми;
- створити інформаційний банк даних про обдарованих дітей;
- розробити план заходів з удосконалення роботи з обдарованими дітьми;

- започаткувати проведення інтелектуально-творчих конкурсів, олімпіад для учнів початкової школи;
- проводити моніторингові дослідження навчальних досягнень, результатів роботи з обдарованими дітьми;
- створити учнівське портфоліо.

II етап – основний

- Брати участь у конкурсах авторських програм та методичних розробок, спрямованих на виявлення та розвиток обдарованих дітей;
- організація відкритого захисту власних проєктів із організації роботи з обдарованими дітьми;
- проведення учнівських науково-практичних конференцій, конкурсів;
- організація і проведення предметних олімпіад;
- розробка авторських програм спецкурсів у системі факультативних занять із врахуванням індивідуальних здібностей обдарованих дітей;
- організація і проведення творчих звітів за результатами роботи факультативів, предметних гуртків, секцій;
- введення нових розвивальних курсів;
- здійснення моніторингу стану здоров'я обдарованих дітей;
- забезпечення участі обдарованих дітей в конкурсах різного напрямку;
- організація роботи з виявлення професійних нахилів обдарованих дітей – учнів 9-их класів;
- обговорення проблем організації роботи з обдарованими дітьми і визначення подальших перспектив на педраді (засіданні методичної ради, засіданнях методичних об'єднань);
- залучати школярів до проєктної діяльності;
- організація та проведення командних турнірів з навчальних предметів.

III етап – аналітичний

- висвітлення у засобах масової інформації досягнень обдарованої молоді у різних сферах діяльності;
- участь у наукових конференціях, семінарах, засіданнях за круглим столом з проблем виявлення і підтримки обдарованої молоді;
- узагальнення досвіду роботи працівників школи щодо роботі з обдарованими дітьми;
- провести моніторинг роботи з виконання Програми;
- видати аналітичні матеріали за підсумками роботи з обдарованими дітьми;

- визначити нові напрямки діяльності щодо роботи з обдарованими дітьми

Планування роботи з обдарованими дітьми

1. Створити інформаційні банки даних “Обдаровані діти”.
2. Систематизація матеріалів періодичних видань з проблеми дитячої обдарованості.
3. Проведення проблемних та навчальних семінарів з метою систематичного підвищення майстерності вчителів, які працюють з обдарованими дітьми.
4. Організація відкритого захисту власних проектів із організації роботи з обдарованими дітьми
5. Проведення учнівських науково-практичних конференції, конкурсів.
6. Організація і проведення предметних олімпіад.
7. Розробка авторських програм спецкурсів у системі факультативних занять із врахуванням індивідуальних здібностей обдарованих дітей.
8. Підготовка до друку методичних рекомендацій, розроблених вчителями, які працюють з обдарованими дітьми в системі факультативних занять, спецкурсів.
9. Організація і проведення творчих звітів за результатами роботи факультативів, предметних гуртків, секцій.
10. Введення нових розвивальних курсів.
11. Здійснення моніторингу стану здоров'я обдарованих дітей.
12. Організація постійно діючого семінару для класних керівників “Обдаровані діти ” із залученням лікаря, психолога, спеціалістів відділу освіти.
13. Забезпечення участі обдарованих дітей в Всеукраїнських конкурсах різного напрямку.
14. Розробка системи діагностики рівня професійної компетенції вчителів, які працюють з обдарованими дітьми.
15. Розробка системи стимулювання вчителів, які працюють з обдарованими дітьми.
16. Забезпечення психолого-педагогічної допомоги батькам обдарованих дітей.
17. Організація роботи з виявлення професійних нахилів обдарованих дітей – учнів 9-их класів.
18. Обговорення проблем організації роботи з обдарованими дітьми і визначення подальших перспектив на педраді (засіданні методичної ради, засіданнях методичних об'єднань).
19. Розробка пам'яток. алгоритмів для обдарованих дітей, методик самостійної дослідницької діяльності.
20. Створення в навчальних кабінетах картотеки матеріалів підвищеного рівня складності.

21. Оформлення стенду “Організація роботи з обдарованими дітьми”:
- психолого-педагогічні основи змісту роботи з обдарованими дітьми;
  - що таке обдарованість;
  - інформаційний бюлетень про новинки психолого-педагогічної літератури з даної проблеми;
  - перспективи роботи з обдарованими дітьми.
23. Організація творчих звітів учителів, які працюють з обдарованими дітьми за напрямками:
- гуманітарним;
  - фізико-математичним;
  - природничо-науковим;
  - художньо-естетичним;
  - спортивним.
24. Організація семінару для молодих спеціалістів, які працюють з обдарованими дітьми.

**Основні заходи щодо пошуку, підтримки,
навчання і виховання обдарованих дітей**

№	Заходи	Відповідальні	Час реалізації
1.	Поповнити банк психодіагностичних методик, спрямованих на виявлення обдарованих дітей	практичний психолог	щорічно
2.	Організувати роботу творчої групи (вчителі, які ефективно працюють з обдарованими дітьми – психолог, соціальний педагог) з проблеми «Творча обдарованість» з метою впровадження єдиного підходу до визначення критеріїв відбору обдарованих дітей	ЗДНВР	щорічно
3.	Організовувати семінари, семінари-практикуми, круглі столи, майстер-класи для вчителів школи з питань інноваційних методів роботи з обдарованими дітьми та учнями	ЗДНВР	щорічно
4.	Забезпечити підвищення фахового рівня педагогічних працівників шляхом залучення їх до участі у міжнародних програмах, конференціях, семінарах, тренінгах різного рівня з питань роботи з обдарованими дітьми	ЗДНВР	щорічно

5.	Організувати та проводити семінари, консультації, “круглі столи” та інші форми методичної роботи для дітей та батьків з проблем розвитку здібностей та задатків дітей у навчальних закладах міста	ЗДВР, практичний психолог	щорічно
6.	Проводити роботу з питань інформаційного та науково-методичного забезпечення впровадження нових науково-теоретичних засад та спеціальних сучасних методик виявлення, розвитку та підтримки обдарованих дітей у навчально-виховний процес ЗЗСО	ЗДНВР	щорічно
7.	Створити каталог навчальних програм (рекомендованих МОН) з предметів поглибленого вивчення, профільного навчання (факультативів, курсів за вибором, гуртків) для роботи з обдарованими дітьми	ЗДНВР	щорічно
8.	Створити та постійно поповнювати інформаційний банк даних про вчителів, які результативно працюють з обдарованими дітьми та вивчити їх позитивний досвід	ЗДНВР, ГМО	щорічно
9.	Створення банку методичної літератури з питань роботи з обдарованими дітьми		щорічно
10.	Забезпечення вчителів навчально-методичними матеріалами для роботи з обдарованими дітьми		щорічно
11.	Створити, оновлювати, популяризувати анотований каталог публікацій з проблеми «Робота з обдарованими дітьми»		щорічно
12.	Здійснювати співпрацю з ВНЗ в напрямку роботи з обдарованими дітьми		щорічно
13.	Впровадити в експериментальній формі створення «портфоліо» обдарованих дітей		щорічно
14.	Створити у шкільному методичному кабінеті інформаційно-методичний стенд «Робота з обдарованими дітьми»		щорічно
15.	Організувати педагогічні лекторії для батьків з питань виявлення і підтримки обдарованості у дітей		щорічно

16.	Розробити рекомендації для батьків з питань розвитку творчих здібностей дитини.		щорічно
-----	---	--	---------

Методичний супровід роботи з обдарованими дітьми

№	Зміст роботи	Відповідальні	Терміни
1.	Створити та поновити шкільний інформаційний банк даних про учнів школи «Обдарованість»	ЗДНВР, психолог	протягом року
2.	Поновити методичні рекомендації, науково-методичну базу даних з формування психолого-фізіологічної стійкості, профілактики стресів, розумових, емоційних перевантажень учні	психолог	протягом року
3.	Забезпечити психолого–педагогічний супровід роботи з виявлення та психолого-педагогічної підтримки обдарованих учнів	психолог	протягом року
4.	Інформувати учнів про роботу міжшкільних факультативів познайомити учнів з графіком їх роботи	кл. керівники, вчителі-предметники	вересень
5.	Провести шкільний, етапи предметних олімпіад з базових дисциплін	оргкомітет	жовтень
6.	Сприяти підготовці та участі переможців шкільних олімпіад у районних	вчителі-предметники	Листопад-грудень
7.	Сприяти підготовці та участі учнів школи у конкурсі-захисті науково-дослідницьких робіт учнів, які навчаються у МАН	вчителі-предметники	Грудень-січень
8.	Проводити шкільні конкурси та виставки творчих робіт учнів школи, спрямовані на виявлення та самореалізацію обдарованих дітей	вчителі-предметники	протягом року
9.	Забезпечити роботу гуртків та факультативів за бажанням учнів	дирекція	протягом року
10.	Забезпечити участь учнів у Всеукраїнському фізичному конкурсі «Левеня», Всеукраїнському інтерактивному конкурсі «Колосок», Міжнародному математичному конкурсі «Кенгуру», «Соняшник», «Бобер»	МР	протягом року
11.	Провести методичний семінар «Сучасні форми і методи роботи з обдарованими дітьми»	ЗДНВР, ГМО	листопад
12.	Забезпечити інформування батьків про всі досягнення учнів школи	рада школи	травень

Удосконалення творчого потенціалу вчителя

№	Зміст	Відповідальні	Терміни
1.	Організувати науково-методичний супровід роботи з обдарованими дітьми, брати участь у науково-практичних конференціях, семінарах різного рівня, присвячених проблемам розвитку творчого потенціалу педагогів і учнів, упровадженню нових освітніх технологій.	ЗДНВР, практичний психолог, ГМО	щорічно
2.	Сприяти залученню науковців до роботи з учителями, учнями, до наукового керівництва та консультування учнівських та учительських наукових робіт, проєктів.	ЗДНВР, ГМО	щорічно
3.	Залучати вчителів до спеціальної підготовки до роботи з обдарованими дітьми через курси підвищення кваліфікації, семінари, тренінги тощо.	ЗДНВР, ГМО	щорічно
4.	Забезпечувати участь вихователів, учителів, керівників гуртків у конкурсах авторських програм, підручників, апробації експериментальних підручників, спрямованих на виявлення та розвиток здібностей дітей.	ЗДНВР, ГМО	2022-2026
5.	Здійснювати моніторинг результативності роботи з обдарованими дітьми.	ЗДНВР, ГМО	2022-2026
6.	Вивчати та впроваджувати в шкільну практику нові педагогічні технології з оптимізації, інтенсифікації, інтеграції навчання як умову успішної орієнтації в сучасному інформаційному просторі.	ЗДНВР, ГМО	щорічно
7.	Проводити відстеження щодо подальшого навчання випускників шкіл – переможців олімпіад, конкурсів обласного та Всеукраїнського рівнів.	ЗДНВР, ГМО	щорічно